

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТЕХНІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН»

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	208 Агроінженерія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва»
Курс, семестр	Курс – 2, семестр – 3
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год., форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет, кафедра будівництва та професійної освіти
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Япринець Тетяна, к.пед.н., доцент <i>Контакти:</i> каб. 359 (навчальний корпус № 3) e-mail: tetiana.yaprynets@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/yaprynec-tetyana-sergiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Моделювання технологічних процесів і систем», «Мехатроніка», «Технології сільськогосподарського виробництва», «Організація процесів сільськогосподарського виробництва», «Сучасні засоби механізації сільськогосподарського виробництва»
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 5. Здатність працювати в команді. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

	ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <i>Фахові:</i> ФК 4. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комп'ютерні технології для вирішення професійних завдань ФК 11. Здатність до отримання і аналізу інформації щодо тенденцій розвитку аграрних наук, технологій і техніки в сільськогосподарському виробництві.
Результати навчання	ПРН 1. Володіти комплексом необхідних гуманітарних, природничо-наукових та професійних знань, достатніх для досягнення інших результатів навчання, визначених освітньою програмою ПРН 3. Знати, розуміти і застосовувати норми законодавства, що стосуються професійної діяльності. ПРН 4. Викладати у закладах вищої освіти та розробляти методичне забезпечення спеціальних дисциплін, що стосуються агроінженерії.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного, критичного та креативного мислення; пошук та аналіз інформації; етична свідомість; самоменеджмент; комунікативні навички; робота в команді; цифрова грамотність; відповідальність та дисциплінованість; чесність, толерантність, повага до колег.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

сформувати у здобувачів вищої освіти компетентності, необхідні для ефективного викладання технічних (спеціальних) дисциплін у закладах вищої освіти, а також для розроблення сучасного методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням специфіки аграрної освіти, інноваційних педагогічних технологій та вимог професійної підготовки фахівців агроінженерної галузі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: Теоретико-методологічні основи підготовки фахівців із агроінженерії.

Тема 2: Форми організації освітнього процесу у викладанні технічних дисциплін.

Тема 3: Сучасні підходи до активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти при викладанні технічних дисциплін.

Тема 4: Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Тема 5: Розроблення навчально-методичного забезпечення дисциплін технічного спрямування.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: лекція, розповідь, бесіда;
- наочні методи: ілюстрування;
- практичні методи: практичні роботи, есе;

- стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації;

- інноваційні та інтерактивні:

- інтерактивні: дискусії і групові обговорення;
- мультимедійні: використання мультимедійних презентацій, елементів технологій дистанційного навчання;
- контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю: опитування, бесіда;
- письмового контролю: тестовий контроль, есе.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за накопичувальною системою, що передбачає нарахування балів за результати вивчення кожної теми освітнього компонента протягом семестру. Результати оцінювання фіксуються у журналі обліку аудиторної навчальної роботи, а підсумкове оцінювання завершується заліком із занесенням результатів до відомості обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та

Дедлайни та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість.

Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

- щодо академічної доброчесності	У процесі навчання здобувачі вищої освіти мають дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, котрі регулюються Кодексом академічної доброчесності і Кодексом про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://surl.li/xqtwpr. Здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати усі практичні та індивідуальні завдання, завдання самостійної роботи без плагіату та несанкціонованої допомоги. Використання чужих ідей, текстів, досліджень без належного посилання вважається плагіатом. Під час проведення будь-якого контролю заборонено списування, використання мобільних пристроїв чи інших засобів. Здобувачі вищої освіти, які порушили принципи і норми академічної доброчесності можуть бути притягнутими до академічної відповідальності: повторне оцінювання, анулювання роботи тощо. Співпраця здобувача вищої освіти з іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства, взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету.
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Пропущені заняття відпрацьовуються у визначений викладачем час.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного Університету https://surl.li/ujwdjh.

- щодо оскарження результатів оцінювання

Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результатів оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Джеджула О. М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНАУ, 2020. 208 с.
2. Дзюба П. А., Зайцева Т. А. Посібник до вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» : посіб., Дніпропетровськ, 2015. 24 с.
3. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібн., Одеса. 2014. 200 с.
4. Корець М. С. Методика викладання технічних навчальних дисциплін : навч. посібн., Київ. 2019. 240 с.
5. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / В. М. Нагаєв, М. О. Портян. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків, 2018. 289 с.
6. Ящук С. М. Професійна підготовка викладача загальнотехнічних дисциплін: теоретичний аспект : навч. посіб., Умань, 2015. 133 с.

Допоміжні

1. Афанасьєва О. Особливості дистанційного викладання технічних дисциплін. *Новий колегіум*. 2021. № 2. С. 29-32.
2. Доценко Н. Методика використання інтерактивних графічно-цифрових онлайн засобів під час вивчення загальнотехнічних дисциплін на практичних заняттях. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2020. № 8 (102). С. 181-190.
3. Корміна Л. І. Методика викладання дисциплін за фахом у вищих навчальних закладах : методичні рекомендації до курсу. Луцьк, 2016. 52 с.
4. Мінько Н. П. Методика викладання технічних дисциплін в умовах дистанційного навчання. *Педагогічний альманах*, 2020. Вип 46. С. 179-185.
5. Про тонкощі викладання технічних дисциплін <https://nubip.edu.ua/node/82933>.
6. Усова В. Інноваційні методи викладання дисциплін у вищих технічних навчальних закладах. *Витоки педагогічної майстерності*, 2018. Випуск 21. С. 205-208

**Реквізити
затвердження**

затверджено на засіданні кафедри будівництва та професійної освіти, протокол від 02 вересня 2024 р. № 1

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Схема оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за 2-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен, диференційований залік	залік	оцінка ЄКТС	Пояснення
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре		B	дуже добре (вище за середній рівень, з кількома помилками)
74-81			C	добре (в цілому правильне виконання, з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73			D	задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63	задовільно		E	достатньо (виконання задовольняє мінімальні критерії)
35-59	незадовільно	не зараховано	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34			F	незадовільно (з обов'язковим повторним опануванням освітнього компонента)

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання за формами контролю

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
Поточний контроль		
Опитування	0	здобувач не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичного питання
	1	здобувач неспроможний висвітлити зміст теоретичного питання, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ і процесів, допускається істотних помилок
	2	здобувач не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, однак фрагментарно, поверхово висвітлює окремі аспекти теоретичного питання

	3	здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання окремих положень, однак не здатний до всебічного аналізу, обґрунтування, допускається істотних помилок і неточностей
	4	здобувач достатньо повно демонструє володіння навчальним матеріалом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні питання не вистачає аргументації, допускається несуттєвих неточностей і помилок
	5	здобувач у повному обсязі володіє змістом навчального матеріалу, вміло використовує понятійний апарат, впевнено висловлює і обґрунтовує свою точку зору, уміє робити висновки
Виконання практичних завдань	0	здобувач не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту практичного завдання
	1	здобувач викладає зміст завдання на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, розкриває практичне завдання переважно однослівними відповідями
	2	здобувач виконує значну частину практичного завдання, висвітлює основний його зміст, демонструє знання окремих положень, однак допускається неточностей та незначних помилок
	3	здобувач у повній мірі виконує практичне завдання, глибоко та всебічно розкриваючи його зміст, наводить аргументи, аналізує, робить висновки
	4	здобувач достатньо повно демонструє володіння навчальним матеріалом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні питання не вистачає аргументації, допускається несуттєвих неточностей і помилок
	5	здобувач у повному обсязі володіє змістом навчального матеріалу, вміло використовує понятійний апарат, впевнено висловлює і обґрунтовує свою точку зору, уміє робити висновки
Виконання завдань самостійної роботи	<i>Тестовий контроль</i>	
	0	неправильна відповідь на запитання, недостатнє знання теоретичного матеріалу
	0,5	вірна відповідь, знання теоретичного матеріалу є достатнім
	<i>Написання есе</i>	
	2	<i>Оцінюються:</i> <i>знання та розуміння теоретичного матеріалу:</i> здобувач вищої освіти визначає поняття, що розглядаються, чітко і в повному обсязі, наводячи відповідні приклади; використані поняття точно відповідають темі
	4	<i>аналіз і оцінка інформації:</i> грамотне використання категорії аналізу; уміле використання порівняння і узагальнення для аналізу взаємозв'язків понять та явищ; здатність пояснити альтернативні погляди на розв'язання проблеми, що розглядається і вміння дійти висновку; повнота використаного інформаційного поля (використовується велика кількість різних джерел інформації); обґрунтованість пояснення текстової інформації за допомогою графіків і діаграм
	4	<i>побудова суджень (мислення):</i> ясність і чіткість викладення матеріалу; логіка структурування доказів; висунуті тези супроводжуються грамотною аргументацією; надаються різні точки зору, власна оцінка і погляди вирішення проблеми; загальна форма викладення матеріалу,

	отриманих результатів, пропозицій, власних поглядів та їх інтерпретація (тлумачення) відповідає обраному напрямку; самостійність виконання роботи
10	<i>Підсумкова оцінка за роботу:</i> повна змістовна робота, висока аргументованість висновків, переконливе демонстрування обізнаності з матеріалом дослідження; відсутність помилок, логічне, послідовне викладення матеріалу дослідження, робота вирізняється точністю формулювань, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція
9-8	робота досить повна, але є деякі неточності
7-4	робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків
3-1	короткий поверхневий виклад матеріалу